

2) badanie umów i operacji zarówno pod względem ich celowości, jak i pokrycia finansowego i budżetowego,

3) badania czy wydatki budżetowe dokonywane są w granicach kredytów i na cele zgodne z przeznaczeniem oraz nadzór nad nieprzekraczalnością kredytów budżetowych,

4) czuwanie nad terminowym dokonywaniem wypłat i pobieraniem dochodów oraz właściwą administracją sum obcych (depozytów, kaucyj, sum przechodnich),

5) badanie rachunków i innych dowodów pisemnych, służących za podstawę do asygnowania wydatków,

6) badanie rentowności i czuwanie nad całością majątku izby,

7) badanie prawidłowości sporządzania rocznego zamknięcia rachunkowego oraz wszelkich zestawień rachunkowych.

§ 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 31 marca 1938 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

*J. Poniatowski*

## 50

### ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

z dnia 22 stycznia 1938 r.

#### o sposobie udowodnienia czynnego udziału w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 2 ust. (2) ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464) zarządzam co następuje:

§ 1. Czynny udział w walkach o niepodległość Państwa Polskiego, uprawniający do ubiegania się o pracę w trybie i na warunkach ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464), stwierdza zaświadczenie, wystawione przez właściwe władze wojskowe.

§ 2. Zaświadczenie otrzymać mogą osoby, które:

- należały do organizacji lub formacji niepodległościowych wymienionych w załączniku Nr 1,
- nie należąc do organizacji lub formacji niepodległościowych, brały czynny udział w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

§ 3. Władzami właściwymi do wydania zaświadczeń dla osób, należących do organizacji lub formacji niepodległościowych są:

- Wojskowe Biuro Historyczne,
  - Komisja Kwalifikacyjna Polskiej Organizacji Wojskowej przy Wojskowym Biurze Historycznym,
  - Archiwum Wojskowe,
  - Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VII,
  - Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VIII,
- w zależności od okoliczności, która z wyżej wymienionych władz oraz instytucji przechowuje akta danej organizacji lub formacji niepodległościowej (załącznik Nr 2).

§ 4. Władzą właściwą do wydawania zaświadczeń:

- dla osób, które nie należąc do organizacji lub formacji niepodległościowych, wyszczególnionych w załączniku Nr 1,

brały czynny udział w walkach o niepodległość Państwa Polskiego,

- dla osób, które z jakichkolwiek powodów nie otrzymały zaświadczenia od władzy właściwej wskazanej w § 3, jest Ogólna Komisja Orzekająca przy Wojskowym Biurze Historycznym, która wydaje zaświadczenia według wzoru, podanego w załączniku Nr 3.

§ 5. W przypadku niemożności uzyskania zaświadczenia od władz lub instytucji, wymienionych w § 3, interesowany powinien przedstawić Ogólnej Komisji Orzekającej przy Wojskowym Biurze Historycznym oświadczenie, wystawione przez co najmniej dwóch świadków, odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości, którzy jednocześnie z interesowanym pełnili służbę w danej organizacji lub formacji niepodległościowej, stwierdzające czynny udział interesowanego w walkach o niepodległość; podpisy świadków mają być uwierzytelnione.

§ 6. Podania o wydanie zaświadczeń, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym, oraz zaświadczenia te są wolne od opłat stempowych na mocy art. 142 pkt 5) oraz art. 160 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 1 lipca 1936 r. o opłatach stempowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404).

§ 7. Zaświadczenia, wydane do czasu ogłoszenia rozporządzenia niniejszego przez władze lub instytucje wojskowe, wskazane w § 3, a stwierdzające udział danej osoby w organizacjach lub formacjach niepodległościowych wymienionych w załączniku Nr 1, zachowują nadal swą ważność i zastępują zaświadczenia wymienione w § 1.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

Załączniki do rozp. Min. Spraw Wojsk. z dnia  
22 stycznia 1938 r. (poz. 50).

## Załącznik Nr 1

do § 2.

## WYKAZ ORGANIZACYJ ORAZ FORMACYJ NIEPODLEGŁOŚCIOWYCH.

L. p.	Nazwa organizacji lub formacji	Czas działalności niepodległościowej
1	Organizacja Bojowa Polskiej Partii Socjalistycznej	od 1 sierpnia 1904 r. do 31 grudnia 1912 r.
2	Związek Walki Czynnej	od 1 czerwca 1908 r. do 6 sierpnia 1914 r.
3	Związek Strzelecki	od 1 grudnia 1910 r. do 6 sierpnia 1914 r.
4	Strzelec	od 1 grudnia 1910 r. do 6 sierpnia 1914 r.
5	Armia Polska	od 1 października 1910 r. do 6 sierpnia 1914 r.
6	Polskie Drużyny Strzeleckie	od 31 lipca 1911 r. do 6 sierpnia 1914 r.
7	Sokole Drużyny Polowe	od 1 lipca 1912 r. do 6 sierpnia 1914 r.
8	Drużyny Bartoszwowe	od 1 lipca 1912 r. do 6 sierpnia 1914 r.
9	Drużyny Tow. im. Kościuszki	od 1 lipca 1912 r. do 6 sierpnia 1914 r.
10	Drużyny Podhalańskie	od 1 lipca 1912 r. do 6 sierpnia 1914 r.
11	Legiony Polskie (Polski Korpus Posiłkowy, Polska Siła Zbrojna)	od 1 sierpnia 1914 r. do 11 listopada 1918 r.
12	Bajończycy	od 21 sierpnia 1914 r. do 22 sierpnia 1915 r.
13	Legion Puławski	od 18 października 1914 r. do 13 października 1915 r.
14	Brygada Strzelców Polskich	od 13 października 1915 r. do 21 lutego 1917 r.
15	Dywizja Strzelców Polskich	od 21 lutego 1917 r. do 6 sierpnia 1917 r.
16	I Korpus Polski	od 6 sierpnia 1917 r. do 7 lipca 1918 r.
17	II Korpus Polski	od 6 grudnia 1917 r. do 12 maja 1918 r.
18	III Korpus Polski	od 15 stycznia 1918 r. do 22 sierpnia 1918 r.
19	Oddział Polski w Odesie	od 23 listopada 1917 r. do 20 kwietnia 1918 r.
20	Polska Oddzielna Brygada na Kaukazie	od 25 grudnia 1917 r. do 26 lipca 1918 r.
21	Oddział na Murmanii	od 29 czerwca 1918 r. do 11 listopada 1918 r.
22	Oddział na Kubaniu	od 24 sierpnia 1918 r. do 11 listopada 1918 r.
23	IV Dywizja Gen. Żeligowskiego	od 23 października 1918 r. do 11 listopada 1918 r.
24	V Dywizja Syberyjska	od 23 czerwca 1918 r. do 11 listopada 1918 r.

L. p.	Nazwa organizacji lub formacji	Czas działalności niepodległościowej
25	Armia Polska we Francji	od 4 czerwca 1917 r. do 11 listopada 1918 r.
26	Polska Organizacja Wojskowa	od 1 września 1914 r. do 6 kwietnia 1923 r.
27	Zarządy Związków Wojskowych Polaków	od 24 marca 1917 r. do 1 lipca 1918 r.
28	Naczelny Polski Komitet (Naczpól)	od 21 czerwca 1917 r. do 31 stycznia 1918 r.
29	Naczelną Radą Polskiej Siły Zbrojnej	od 1 lutego 1918 r. do 4 marca 1918 r.
30	Organizacja Werbunkowo-Agitacyjna	od 13 maja 1918 r. do 5 stycznia 1919 r.
31	Pogotowie Bojowe Polskiej Partii Socjalistycznej	od 11 maja 1918 r. do 11 listopada 1918 r.
32	Oddziały Obrony Lwowa	od 1 listopada 1918 r. do 20 listopada 1918 r.
33	Organizacje przygotowawcze do powstania wielkopolskiego:	od 10 listopada 1918 r. do 18 lutego 1919 r. od 10 listopada 1918 r. do 18 lutego 1919 r. od 10 listopada 1918 r. do 18 lutego 1919 r. od 27 grudnia 1918 r. do 10 sierpnia 1919 r.
	a) Batalion Pograniczny Nr 1 w Szczypiornie	
	b) Rada Robotników i Żołnierzy	
	c) Służba Straży i Bezpieczeństwa	
	d) Organizacja Wojskowa Pomorze (Towarzystwo b. żołnierzy)	
34	Oddziały i instytucje wojska wielkopolskiego	od 27 grudnia 1918 r. do 18 lutego 1919 r.
35	Straż Ludowa i Obrona Krajowa (na Pomorzu)	od 10 listopada 1918 r. do 10 lutego 1919 r. (do 10 sierpnia 1919 r.)
36	Pułk Strzelców im. Bartosza Głowackiego	od 1 listopada 1917 r. do 6 kwietnia 1918 r.
37	Oddział Mikuliniecki	od 16 października 1918 r. do 2 kwietnia 1919 r.
38	Oddziały Polskie we Włoszech	od 1 grudnia 1917 r. do 5 listopada 1918 r.
39	Legion w Finlandii	od 24 kwietnia 1917 r. do 1 marca 1918 r.
40	Samoobrona Ziemi Grodzieńskiej	od 12 listopada 1918 r. do 1 marca 1919 r.
41	Samoobrona Litwy i Białorusi	od 28 października 1918 r. do 1 stycznia 1919 r.
42	Partyzancki Oddział mjr. Dąbrowskiego	od 6 stycznia 1919 r. do 1 lutego 1919 r.
43	Powstanie śląskie: pierwsze	od 15 sierpnia 1919 r. do 26 sierpnia 1919 r.
	" " drugie	od 19 sierpnia 1920 r. do 25 sierpnia 1920 r.
	" " trzecie	od 2 maja 1921 r. do 25 czerwca 1921 r.
44	Ochotnicza Legia Kobiet	od 1 listopada 1918 r. do 1 lutego 1922 r.

**Wykaz władz oraz instytucji wojskowych przechowujących akta organizacji i formacji niepodległościowych.**

L. p.	Władza lub instytucja wojskowa	Przechowuje akta formacji lub organizacji niepodległościowych	U w a g i
1	Wojskowe Biuro Historyczne	Organizacji Bojowej P. P. S., Związku Walki Czynnej, Związku Strzeleckiego, Strzelca, Armii Polskiej, Polskich Drużyn Strzeleckich, Drużyn Bartoszewskich, Drużyn Tow. im. Kościuszki, Drużyn Podhalańskich, Pogotowia Bojowego Polskiej Partii Socjalistycznej, Oddziału Mikulinickiego, Polskiej Organizacji Wojskowej, Sokolich Drużyn Polowych.	
2	Komisja Kwalifikacyjna P. O. W. przy Wojskowym Biurze Historycznym	Polskiej Organizacji Wojskowej.	
3	Archiwum Wojskowe	Legionów Polskich (Polskiego Korpusu Posiłkowego, Polskiej Siły Zbrojnej), Bajończyków, Legionu Puławskiego, Brygady Strzelców Polskich, Dywizji Strzelców Polskich, I Korpusu Polskiego, II Korpusu Polskiego, III Korpusu Polskiego,	

L. p.	Władza lub instytucja wojskowa	Przechowuje akta formacyj lub organizacyj niepodległościowych	U w a g i
3	Archiwum Wojskowe	<p>Oddziału Polskiego w Odesie,  Polskiej Oddzielnej Brygady na Kaukazie,  Oddziału na Murmaniu,  Oddziału na Kubaniu,  IV Dywizji Gen. Żeligowskiego,  V Dywizji Syberyjskiej,  Armii Polskiej we Francji,  Zarządów Związków Wojskowych Polaków,  Naczelnego Polskiego Komitetu (Naczpól),  Naczelnej Rady Polskiej Siły Zbrojnej,  Organizacji Werbunkowo-Agitacyjnej,  Oddziałów Obrony Lwowa,  Pułku Strzelców im. Bartosza Głowackiego,  Oddziałów Polskich we Włoszech,  Legionu w Finlandii,  Samoobrony Ziemi Grodzieńskiej,  Samoobrony Litwy i Białorusi,  Partyzanckiego Oddziału mjr. Dąbrowskiego,  Pierwszego, drugiego i trzeciego Powstania Śląskiego,  Ochotniczej Legii Kobiet.</p>	
4	Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VII w Poznaniu	<p>Batalionu Pogranicznego Nr 1 w Szczypiornie,  Rady Robotników i Żołnierzy,  Służby Straży i Bezpieczeństwa,  Oddziałów i instytucyj wojska wielkopolskiego,  Straży Ludowej i Obrony Krajowej.</p>	zależnie od obszaru działalności
5	Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VIII w Toruniu	<p>Organizacji Wojskowej Pomorze (Towarzystwo b. żołnierzy),  Straży Ludowej i Obrony Krajowej.</p>	"



.....  
 Nazwa władzy lub instytucji wojskowej

Nr.....  
 (porządkowy zaświadczenia).

### ZAŚWIADCZENIE

Zaświadczam niniejszym, że.....  
 (imię i nazwisko)

urodzony dnia..... W.....  
 (dzień, miesiąc i rok) (miejscowość, gmina, powiat)

....., syn.....  
 (województwo) (imię ojca oraz imię i nazwisko pa-

..... brał czynny udział w walkach o niepodległość Pań-  
 nieńskie matki)  
 stwa Polskiego.

Zaświadczenie niniejsze służy wyłącznie do ubiegania się o pracę na pod-  
 stawie ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestni-  
 ków walk o niepodległość (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 464).

.....  
 (miejscowość, dzień, miesiąc i rok wystawienia)

.....  
 (podpis)

Pieczęć okrągła

### 51

#### ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 25 stycznia 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie  
 umiejętności zawodowej do prowadzenia koncesjonowanego przemysłu wyrobu syntetycznych  
 barwników organicznych oraz syntetycznych półproduktów organicznych służących do wyrobu  
 barwników i materiałów wybuchowych.

Na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia  
 Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca  
 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P.  
 Nr 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia  
 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 350)  
 zarządzam co następuje:

§ 1. Umiejętność zawodową do prowadze-  
 nia przemysłu wyrobu syntetycznych barwni-  
 ków organicznych oraz syntetycznych półpro-  
 duktów organicznych służących do wyrobu  
 barwników i materiałów wybuchowych wyka-  
 zuje się: